

Nurmeksen kaupungin varhaiskasvatus

Sisällys

1. Tiedoksi huoltajille	2
2. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksun määräytymisen yleiset periaatteet	2
2.1 Poissaolojen vaikutus varhaiskasvatuksen asiakasmaksuun	3
2.2 Kokoaikaisen varhaiskasvatuksen (151 h tai enemmän kalenterikuukaudessa) kuukausimaksu	4
2.3 Osa-aikaisen varhaiskasvatuksen (0 - 150 h kalenterikuukaudessa) kuukausimaksu	5
2.4 Tilapäisesti annettavan varhaiskasvatuksen maksu.....	5
2.5 Vuorohoito	5
2.6 Esiopetus	6
3. Tulotietojen toimittaminen	6
3.1 Palkansaajat.....	6
3.2 Pätkätyöt / sijaisuudet / vuorotteluvapaat / osa-aikatyöt.....	6
3.3 Opiskelijat.....	7
3.4 Yksinhuoltajat / uusperheet	7
3.5 Yksityisyrittäjät ja maatalousyrittäjät.....	7
3.6 Metsänomistajat	7
4. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksun tarkistaminen	7
5. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksun laskutus ja perintä.....	8
6. Varhaiskasvatuspaikan irtisanominen	8

1. Tiedoksi huoltajille

Tervetuloa Nurmeksen kaupungin varhaiskasvatuksen asiakkaaksi.

Tässä esitteessä on tietoa varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista, joten tämä esite kannattaa **lukea hyvin** ja **säilyttää**. Ohjeet ovat voimassa 1.8.2019 alkaen. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen määräytymisen perusteena oleviin tulorajoihin ja enimmäismääriin tehdään indeksitarkistukset joka toinen vuosi. Opetus- ja kulttuuriministeriön ilmoitus (840/2017) indeksillä tarkistetuista varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista on tullut voimaan 1.8.2018 alkaen.

Aluejohtajat:

Tuula Pikkarainen

puhelin 04010 45318
osoite Rekulan päiväkoti, Ikolantie 27, 75530 Nurmes
Porokylän päiväkoti, Timolantie 27, 75530 Nurmes
e-mail tuula.pikkarainen@nurmes.fi
alue 1 Porokylä, Keskusta, Savikylä, Salmenkylä, Jokikylä

Tarja Lipponen

puhelin 04010 45319
osoite Hannilan päiväkoti, Sukkatie 5, 75500 Nurmes
Pikku-Kaarlen päiväkoti, Kaarlonkatu 10, 75500 Nurmes
e-mail tarja.lipponen@nurmes.fi
alue 2 Itäkaupunki, Lipinlahti, Höljäkkä, Petäiskylä, Saramo, Ylikylä, Kuohatti

Loma-aikoina aluejohtajat sijaistavat toisiaan.

Perhepäivähoidon ohjaaja:

Elina Lohtander

puhelin 04010 45351
osoite Hannilan päiväkoti, Sukkatie 5, 75500 Nurmes (16.6.2019 saakka)
Kirkkokatu 14, 1. krs, 75500 Nurmes (17.6.2019 alkaen)
e-mail elina.lohtander@nurmes.fi

Toimistosihteeri:

Tuula Lohtander

puhelin 04010 45320
osoite Nurmes-talo (2. krs), Kötsintie 2, 75500 Nurmes (16.6.2019 saakka)
Kirkkokatu 14, 1. krs, 75500 Nurmes (17.6.2019 alkaen)
e-mail tuula.lohtander@nurmes.fi

2. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksun määräytymisen yleiset periaatteet

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut määräytyvät varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain (1503/2016), sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 4 §:n sekä Nurmeksen kaupungin hyvinvointilautakunnan päätösten mukaisesti. Lastensuojelun avohuollon tukitoimena myönnetty varhaiskasvatus ja kehitysvammaisen lapsen erityishuoltona tai kuntoutuksena annettava varhaiskasvatus ovat edelleen maksuttomia.

Lasten kotihoidontukea saavien vanhempien tulee ilmoittaa Kelaan lapsen varhaiskasvatuksen alkamisesta kotihoidontuen takaisin perinnän välttämiseksi.

Perheen kokona otetaan huomioon yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävät henkilöt sekä kaikki heidän kanssaan samassa taloudessa asuvat molempien alaikäiset lapset.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut määräytyvät perheen koon ja perheen bruttotulojen perusteella. Lisäksi asiakasmaksuun vaikuttaa huoltajien valitsema, ennalta sovittu ja ilmoitettu lapsen tarvitsema varhaiskasvatusaika kalenterikuukaudessa.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaissa kokoaikaisella varhaiskasvatuksella tarkoitetaan vähintään 151 tuntia kalenterikuukaudessa annettavaa varhaiskasvatusta ja osa-aikaisella varhaiskasvatuksella alle 151 tuntia kalenterikuukaudessa annettavaa varhaiskasvatusta.

Maksu on kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa ensimmäisen lapsen osalta enintään 289 euroa kuukaudessa. Lasta koskevaa 27:ää euroa pienempää koko kuukauden maksua ei peritä.

Jos samasta perheestä on useampi kuin yksi lapsi kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa, määrätään nuorimmasta kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain 5 §:n mukaan määräytyvä maksu. Ikäjärjestyksessä seuraavasta kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta määrätään maksu, joka on enintään 50 prosenttia nuorimman lapsen maksusta. Kustakin seuraavasta lapsesta määrättävä maksu on enintään 20 prosenttia nuorimman lapsen maksusta. Määrättäessä perheen muiden kuin nuorimman lapsen maksua käytetään määräytymisen perusteena nuorimman lapsen laskennallista kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksua.

Maksun määrä pyöristetään lähimpään euromäärään.

Kuukausimaksu peritään niiltä kalenterikuukausilta, joina lapsi on kunnallisessa varhaiskasvatuksessa, kuitenkin enintään 11 kuukaudelta toimintakauden aikana. Toimintakausi alkaa 1.8. ja päättyy 31.7. Heinäkuu on maksuton kuukausi, jos hoitosuhde on edellisen vuoden elokuusta alkaen jatkunut yhtäjaksoisesti.

Jos lapsen huoltajat varaavat lapselle varhaiskasvatuspaikan maksuttoman kuukauden (heinäkuu) ajaksi, eivätkä peruuta sitä toukokuun loppuun mennessä, peritään peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuspaikasta puolet lapselle määräytyneestä kuukausimaksusta myös heinäkuulta. Jos lapselle ei perheen tulojen perusteella ole määräytynyt kuukausimaksua, peritään 50 % pienimmästä perittävästä maksusta (27 euroa).

Peruskoululain (476/83) 32 §:n 3 momentissa tarkoitettulle vammaiselle lapselle annettava päiväkotihoito on maksutonta silloin, kun lapsen peruskouluopetus järjestetään päiväkodissa annettavan hoidon yhteydessä peruskouluopetuksesi katsottavan hoidon ajalta.

2.1 Poissaolojen vaikutus varhaiskasvatuksen asiakasmaksuun

Kuukausimaksu peritään myös poissaolopäiviltä seuraavin poikkeuksin:

- Jos lapsi on sairautensa vuoksi poissa varhaiskasvatuksesta koko kalenterikuukauden, maksua ei tältä kuukaudelta peritä lainkaan.
- Jos lapsi on sairautensa vuoksi poissa varhaiskasvatuksesta vähintään 11 päivää kalenterikuukauden aikana, kyseiseltä kuukaudelta peritään puolet kuukausimaksun määrästä.
- Jos lapsi on muusta syystä poissa varhaiskasvatuksesta koko kalenterikuukauden, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta.

- Jos lapsi on poissa varhaiskasvatuksesta kesäaikana vähintään 6 viikkoa yhtäjaksoisesti, ei tältä ajalta peritä varhaiskasvatuksen asiakasmaksua. Hyvityksen saaminen edellyttää, että huoltajat ovat palauttaneet sitovan kirjallisen ilmoituksen lapsen poissaolosta hyvissä ajoin ennen poissaolon alkamista.

Jos lapsen poissaolo johtuu huoltajan lomautuksesta ja lapsi hoidetaan silloin kotona, asiakasmaksua ei peritä ko. päivältä. Huoltajan on toimitettava hyvityksen saamiseksi lomautusilmoitus.

Sairauspoissaoloista tulee ilmoittaa ensimmäisenä sairaspäivänä lapsen varhaiskasvatuspaikkaan. Jos lapsi on poissa varhaiskasvatuksesta ilmoittamatta, poissaolo tulkitaan muuksi poissaoloksi.

Jos lapsen varhaiskasvatus alkaa tai loppuu kesken kalenterikuukauden, maksu alkaa ensimmäisestä hoitopäivästä ja päättyy viimeiseen hoitopäivään, joka on ilmoitettu etukäteen kirjallisesti.

Jos lapsi on päivänkin hoidossa kalenterikuukauden aikana, peritään asiakasmaksupäätöksessä määritelty kuukausimaksu, jos hoitosuhde jatkuu seuraavana kuukautena (esim. kesän lomakauden aikana).

Lapsella, jonka isyysrahakaudesta on kyse, ei ole oikeutta käyttää varhaiskasvatuspaikkaa isyysrahakauden aikana. Oikeus samaan varhaiskasvatuspaikkaan säilyy. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksua ei peritä siltä ajalta, kun lapsi on kotona isyysrahakaudella. Isyysrahakaudesta on ilmoitettava aluejohtajalle tai perhepäivähoidon ohjaajalle viimeistään kaksi viikkoa ennen sen suunniteltua aloittamispäivää. Isyysrahakaudesta on toimitettava Kelan päätös (kopio) aluejohtajalle, perhepäivähoidon ohjaajalle tai toimistosihteerille. Perheen muilla lapsilla säilyy päivähoito-oikeus isyysrahakauden ajan.

2.2 Kokoaikaisen varhaiskasvatuksen (151 h tai enemmän kalenterikuukaudessa) kuukausimaksu

- Kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksu peritään, kun lapsen varhaiskasvatusaika on 151 h tai enemmän kalenterikuukauden aikana.
- Lapsen varhaiskasvatusaika voi olla enintään 10 h/vrk.

Kokoaikaisesta varhaiskasvatuksesta perittävä asiakasmaksu lasketaan perheen koon mukaan määräytyvän tulorajan ylittävästä tulosta olevan maksuprosentin mukaisesti:

Perheen koko	Vähimmäisbruttotulo, €/kk	Maksuprosentti	Korkeimman maksun bruttotuloraja €/kk
2	2102	10,7	4803
3	2713	10,7	5414
4	3080	10,7	5781
5	3447	10,7	6148
6	3813	10,7	6514

Jos perheen koko on suurempi kuin kuusi henkilöä, korotetaan maksun määräämisen perusteena olevaa tulorajaa 142 eurolla kustakin seuraavasta perheen alaikäisestä lapsesta.

Kokoaikaisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksu lasketaan seuraavasti:

Todetaan perheen koko. Vähennetään kuukausibruttotuloista vähimmäisbruttotulo. Otetaan jäljelle jäävästä luvusta maksuprosentin (10,7) mukainen osuus = varhaiskasvatuksen asiakasmaksu/kk.

Esim. perheen koko 4 henkilöä (äiti, isä ja kaksi lasta, molemmat lapset kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa) ja bruttotulot lomarahoineen 4800,00 €

4800,00 € - 3080,00 € = 1720,00 €

1720,00 € * (10,7/100) = 184,00 €/kk nuorin lapsi, 92,00 €/kk ikäjärjestyksessä seuraava lapsi

2.3 Osa-aikaisen varhaiskasvatuksen (0 - 150 h kalenterikuukaudessa) kuukausimaksu

Osa-aikaisen varhaiskasvatuksen kuukausimaksu määritellään seuraavien tuntimäärien mukaisesti prosenttiosuutena kokoaikaisen varhaiskasvatuksen kuukausimaksusta:

- 50 %, kun lapsen varhaiskasvatusaika on 0 - 86 h kalenterikuukaudessa
- 70 %, kun lapsen varhaiskasvatusaika on 87 - 120 h kalenterikuukaudessa
- 80 %, kun lapsen varhaiskasvatusaika on 121 - 150 h kalenterikuukaudessa

Loma-aikaa ei vähennetä varattaessa lapsen varhaiskasvatusaikaa kalenterikuukaudessa.

Perheellä on mahdollisuus muuttaa asiakasmaksun perusteena olevaa varhaiskasvatusaikaa hoitosuhteen aikana, kun muutosjakso on **vähintään kahden kalenterikuukauden pituinen ja se on ilmoitettu kirjallisesti ennalta. Vuosiloma ja satunnainen poissaolo eivät ole muutoksen peruste.**

Jos sovittu kalenterikuukauden tuntimäärä ylittyy, tehdään uusi asiakasmaksupäätös ja maksu peritään seuraavan korkeamman tuntimäärän mukaan.

Vanhemmilla on oikeus pitää lasta varhaiskasvatuksessa ennalta sovitun tuntimäärän verran. Laskutettavaan aikaan lasketaan läsnäolopäivät, sairaus- ja lomapäivät, muut poissaolot.

2.4 Tilapäisesti annettavan varhaiskasvatuksen maksu

Tilapäisen varhaiskasvatuksen maksu on 20,00 euroa/päivä/lapsi. Tilapäinen varhaiskasvatus voi olla enintään 5 päivää kalenterikuukaudessa. Hoito ei voi olla säännöllisesti kuukausittain tapahtuvaa. Mikäli hoidon tarve säännöllistyy kuukausittain tapahtuvaksi, lapselle vahvistetaan pysyvä varhaiskasvatuspaikka 2 kuukauden tilapäishoidon jälkeen.

2.5 Vuorohoito

Vuorohoidolla tarkoitetaan yö- ja/tai viikonloppuhoitoa. Lapsella on oikeus vuorohoitoon, jos molemmat huoltajat ovat työn tai opiskelun vuoksi estyneet hoitamasta lasta/lapsia. Tarvittaessa vuorohoidon tarve on pystyttävä todentamaan. Jos lapsi tarvitsee hoitoa viikonloppuisin, tulee hänellä olla vastaavat vapaapäivät viikolla (vapaata 2 pv/vko).

Jos vuorohoidon tarve loppuu toimintakauden aikana, lasten varhaiskasvatuspaikka vaihtuu päiväryhmään.

2.6 Esiopetus ja esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen maksu

Maksutonta esiopetusta järjestetään lukuvuoden aikana 18,5 tuntia viikossa. Mikäli lapsi tarvitsee esiopetuksen lisäksi täydentävää varhaiskasvatusta, asiakasmaksuun vaikuttaa perheen koko, bruttotulot, huoltajien valitsema, ennalta sovittu ja ilmoitettu lapsen tarvitsema varhaiskasvatusaika kalenterikuukaudessa.

3. Tulotietojen toimittaminen

Varhaiskasvatuksen **toimintakausi on 1.8. - 31.7.** Kaikkien varhaiskasvatuksessa olevien lasten asiakasmaksut tarkistetaan pääsääntöisesti kunkin toimintakauden alusta vanhempien toimittamien tulotietojen perusteella. Perheen tulotiedot on ensisijaisesti toimitettava sähköisesti DaisyNetissä (1.8.2019 alkaen). Vanhempien hyväksyessä korkeimman maksun, tulotietoja ei tarvitse ilmoittaa.

Jos tulotietoja ei ole ilmoitettu pyydettyyn ajankohtaan mennessä, maksu määritellään korkeimman maksun mukaisesti. Kun tulotiedot on ilmoitettu, oikaistaan maksu seuraavasta laskutuksesta alkaen.

Perheen tuloina otetaan huomioon lapsen, hänen vanhempansa tai muun huoltajansa sekä heidän kanssaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävän henkilön veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot.

Tulot, joita ei huomioida (ao. luettelo on poissulkeva eli kaikki muut tulot otetaan huomioon) varhaiskasvatuksen asiakasmaksun määrittelyssä

Tulona ei oteta huomioon lapsilisää, vammaisetuksista annetun lain (570/2007) mukaista etuutta, kansaneläkelain (568/2007) mukaista lapsikorotusta, asumistukea, tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja, sotilasavustusta, rintamaliisää, opintorahaa, aikuiskoulutustukea, opintotuen asumislisää, toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukaista ylläpitokorvausta, julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) mukaista kulukorvausta, opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia, perhehoidon kustannusten korvauksia eikä lasten kotihoidon tukea.

Tulojen vähennyksenä otetaan huomioon suoritettavat elatusavut ja tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset sekä kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty rahana suoritettava etuus (syytinki).

3.1 Palkansaajat

Toimittavat viimeisimmän palkkalaskelman vähintään yhdeltä kuukaudelta tai bruttopalkkatoistuksen. Jos palkkaan sisältyy lisiä, on lisien keskiarvon laskemista varten toimitettava kolmen viimeisimmän kuukauden palkkalaskelmat. Jos palkkalaskelmassa ei näy lomarahaa eriteltynä, **bruttopalkkaan lisätään 5 % lomarahaa**. Jos lomarahaa ei makseta, asiasta on toimitettava työnantajan ilmoitus.

3.2 Pätkätyöt / sijaisuudet / vuorotteluvapaat / osa-aikatyöt

Toimittavat palkkalaskelman ja tosittien sovitellun päivärahan määrästä tai päätöksen vuorotteluvapaan/osa-aikatyön korvauksista.

3.3 Opiskelijat

Opiskelijat toimittavat oppilaitoksesta saatavan opiskelutodistuksen. Mikäli kyseessä on työvoimakoulutus, opiskelija toimittaa opiskelutodistuksen lisäksi päivärahapäätöksen.

3.4 Yksinhuoltajat / uusperheet

Toimittavat todistuksen lapsen saamasta tämän hetkisestä elatusmaksusta.

Jos lapsen huoltajat asuvat eri osoitteissa, mutta lapselle järjestetään varhaiskasvatusta vain yhdessä kunnassa, määrätään maksu sen perheen tulojen perusteella, jonka luona lapsella on väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009) mukainen asuinpaikka. Jos lapselle järjestetään varhaiskasvatusta kahden kunnan alueella, on maksu määrättävä erikseen molemmissa kunnissa. Tällöin maksu määrätään varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain 6 §:n mukaisesti.

3.5 Yksityisyrittäjät ja maatalousyrittäjät

Osakeyhtiö: toimittavat palkkatodistuksen luontaisetuineen + osinkotulot + palkkiot
Toiminimi, kommandiittiyhtiö, avoin yhtiö, maanviljelijät: toimittavat ennakkoverolipun jäljennöksen tai sen puuttuessa tilitoimiston selvityksen yksityisotoista, tulos- ja taselaskelman viimeiseltä tilikaudelta.

Uudet yrittäjät toimittavat tilitoimiston selvityksen tuloista ja menoista tai sen puuttuessa tuovat oman arvion tuloista. Tulot tarkistetaan puolen vuoden kuluttua ja mahdollinen varhaiskasvatusero muutetaan tehdään seuraavasta laskutuksesta alkaen.

3.6 Metsänomistajat

Toimittavat todistuksen metsän pinta-alasta ja tiedon metsän sijaintikunnasta (verotuspäätös/erittelyosa). Metsätulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla. Tästä määrästä vähennetään 10 prosenttia ja metsätalouden korot. Metsätuloa on lisäksi alennettava palvelun käyttäjän vaatimuksesta, mikäli tilakohtaisen vuotuisen hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvo on metsänhoitoyhdistyksen tai metsäkeskuksen antaman lausunnon perusteella vähintään 10 prosenttia alempi kuin metsätulo. Alennus on metsätulon ja hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvon erotuksen suuruinen.

4. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksun tarkistaminen

Huoltajien tulee viipymättä ilmoittaa, jos perheen tuloissa, perheen koossa, hoidontarpeessa yms. tapahtuu muutoksia, sillä kyseiset tiedot vaikuttavat varhaiskasvatuksen asiakasmaksuun. Myös työnantajan vaihtumisesta sekä osoite ja puhelinnumeroiden muutoksista on ilmoitettava.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu määritellään ilmoitettujen tulotietojen perusteella pääsääntöisesti toimintakauden ajaksi. Maksu on tarkistettava, kun

- perheen maksukyky olennaisesti muuttuu (+/-10 %)
- on ilmeistä, että maksua määrättäessä huomioon otettavat perheen olosuhteet muuttuvat
- lapsen varhaiskasvatusaika muuttuu
- maksu osoittautuu virheelliseksi
- voimassaolevat säädökset tai päätökset muuttuvat

Maksua ei tarkisteta kesken kalenterikuukauden, vaan *tarkistus tehdään muutosta seuraavan kuukauden alusta lukien*. Asiakasmaksun määrittelyn perusteeksi ilmoitetut tiedot huomioidaan ko. kuukauden asiakasmaksussa, mikäli tiedot ilmoitetaan viimeistään laskutettavan kuukauden loppuun mennessä.

5. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksun laskutus ja perintä

Laskutus tapahtuu hoitokuukautta seuraavan kuukauden aikana. Mikäli maksua ei ole suoritettu eräpäivään mennessä, maksu siirtyy perintään. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu ja sille perittävä viivästyskorko ovat suoraan ulosottokelpoisia siten kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

Jos maksun määräämistä koskeva päätös on perustunut asiakkaan antamiin virheellisiin tietoihin, voidaan maksu oikaista takautuvasti vuoden ajalta.

Jos viranhaltijan tekemä virhe aiheuttaa hyvityksen, maksu oikaistaan takautuvasti ja liikaa maksettu hoitomaksu palautetaan vanhemmille. Jos virhe aiheuttaa lisälaskutuksen, maksua ei oikaista takautuvasti, vaan se oikaistaan seuraavasta laskutuksesta alkaen.

Lapsen huoltajan hakemuksesta päivähoidon aluejohtaja/perhepäivähoidon ohjaaja tai hyvinvointilautakunta voi yksittäistapauksessa alentaa varhaiskasvatuksen asiakasmaksua tai jättää sen perimättä (toimeentulotuki- tai lastensuojelulliset syyt).

6. Varhaiskasvatuspaikan irtisanominen

Varhaiskasvatuspaikan irtisanominen on ilmoitettava **etukäteen** DaisyNettiin. Varhaiskasvatuspaikka tulee irtisanoa viimeistään viimeisenä hoitopäivänä, jolloin myös laskutus päättyy.